

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések előléso díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

— **Megjelenik minden szombaton.** —

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

ny. főgimnáziumi igazgató.

Felölő szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gál József ügyvéd irodája, hová a közlemények, hirdetések és az előfizetési díjak küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlér sora 20 fillér.

Ami késik, nem mulik.

Auffenberg közös hadügyminiszter a 250 millió követelésével, amit a közös hadsereg bronzágyúinak acélágyúkkal való kicserélésére kívánt, a legújabb hír szerint, visszavonult — egy évre.

Még nincs egy éves az a megállapodás, melyet a magyar és osztrák kormányok a közös hadügyminiszterrel kötöttek, hogy t. i. öt éven belül a véderőreformmal kapcsolatban hozandó áldozatokon túlmenő követeléssel nem áll elé. És ime, mihelyt a magyar parlamenti elnök a küzdőtérrel feyveres erővel leszorított, a katonai moloch mindjárt kitartotta nagy száját, hogy örökké éhes, feneketlen gyomra eltemesse azokat a milliókat, melyeknek az adózőkötő kiséjtelését ezután kell, hogy kitalálja a penzgyiprés tökéletesítésén fáradozó finanszminiszterium.

A negyedmilliárdos követelés visszavonását a munkapárti lapok a magyar kormány bécsi dialalának eddig üres számlájára írják, holott nyilvánvaló, hogy puhitási taktika volt célja a közös hadügyminiszternek, a végböl, hogy a jövő évben a siker reményével ujjtassa meg követeléseit. A közös miniszteri tanácskozáson, ahol horribilis követelésével előállt, nyitlan ki is tejezte, hogy a következő évben meg fogja újítani előterjesztését.

Most, ugy látszik, csak azt akarta, hogy ezzel a követeléssel benyomuljon a magyar politika mezéjére azon az úton, melyet Tisza István gröl elnöki erőszakos eljárás, az ilyenféle követelések számára sikeresen megnyitott.

A magyar kormányok állásának szilárdasága eddig is attól függött, hogy mennyiben képesek a hadügyminiszterium követeléseinek teljesítésére. Ezután még labilisabb lesz az állása. Többé nem hivatkozhatik az ellenzék ellenállására, mert letörését keresztül vitte épen annak

a hadseregnek közreműködésével, melynek javára — a megállapodás ellenére még az öt év betelte előtt, vagyis annak kezdetén — ismét újabb milliókat igényelnek.

Mikor ezeltől 5—6 évvel a visszafutó rendszerű bronzágyukat beszerették, komoly kritikai cikkek jelentek meg szakértői tollakból, — melyek elvesztegetettnek, kidobottnak mondták azokat a milliókat, melyeket a nagy részvénytársasági alapon létesült ágyúgyárnak a bronzágyúkat kihiztettek. De akkor a gögös, hivatalos katonai szakértőlem nemzetgazdasági pözzal a meglévő bronzanyag felhasználása folytán gazdaságosabbnak és — ami fő — az acélal sokkal szivosabbnak és előnyösebbnek mondtotta a bronzsövű ágyúkat.

És ime, alig, hogy befejezték a tüzérségnek ilyenekkel ellátását, még idejük is alig volt a kezelés begyakorlásába, máris az új hadügyminiszter, a ki amagyar nemzet „bizalmát” s különösen benne a munkapártét a resolucio körüli aggodalmaival és egyéb intrikáival oly szembezőkő módon megnyerte, katonás nyíltsággal apellál a munkapártira, mely programjával tüzte ki, hogy gondolkodás és ellenérték nélkül szavazza meg a véderőre szükséges költségeket.

Énnek a programnak dacára a kormány most mégis meggondolta a dolgot és — ami jellemző, nem elvi alapor: nem az egyezsége, hanem az ország közhangulatára való hivatkozással megtagadta a hadügyminiszter követeléseinek a következő 1913. évre teljesítését.

De minthogy a megtagadás nem elvi alapor, nem az egyezsége való hivatkozással történt, ebből az következik, hogy: ami késik, nem mulik. Mert mihelyt a közhangulatot megfelelőnek találják Bécsben, ahol remélik, hogy egy esztendő alatt csak előnyösen megváltozik), a gondolkodás és ellenérték nélküli programm beváltását könyörtelenül követelni fogják; mert nincs többé a kormány és munkapárt utjában alkotmányos lehetlenség. Már pedig, amit a

hadügyminiszterium egyszer a követelések sorába állított, az elől nincs és nem lehet kitérés annak, aki a hatalmat nálunk az évenkénti katonai követelésekkel szemben gondolkodás és ellenérték nélküli programm kiütésével birni akarja.

A negyedmilliárdos új követelés kielégítésével szemben a magyar nemzet váratlanul legfőlebb annyi ellenértékben fog részesülni, hogy a közös hadsereg kimustrált bronzágyúit megkapja a felállítandó m. kir. honvédtüzérség számára — jó pénzért. Ami nem jó a közös hadseregnek, jó lesz még a honvédségnek.

S mikor mindezek sikerültek, még megérhetjük, hogy a hadügyminiszter és a munkapárt afeletti örömeimben, hogy az összbírodalom haderejét sikerült közös erővel harc képes állapotba helyezniök, egymás kebelére dőlnek, mikor aztán Auffenberg ur ebben az elérésényült hangulatban a következő delegációs ellenzék bizonyára megjogja ismételni egyszer már elmondott lelkesen ravasz, vagy talán ravaszon lelkes mottóját, mely magyarul ugy hangzott, hogy: — ne bántsá a magyart!

I. r.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának múlt hétfőn tartott július havi üléséről a következőkben számolunk be olvasóinknak:

A központi tisztviselők tevékenységéről előterjesztelt statisztikai adatokat a bizottság tudomásul vette.

Megsenmisítette Szárhegy község képviselő testületének több olyan határozatát, melyekben 20—30 év óta a községben lakó idegeneket települési díjak fizetésére akart kötelezni.

Kellemetlen benyomást keltett Dr. Harmath Leó körházi osztályos főorvos azon panasza,

A „CSIKI HIRLAP” TÁRCÁJA.

Valahol messze valaki vár . . .

Valahol messze valaki vár,
Esdeklő imát rebeg az ajka.
Valahol messze épül egy vár,
Hitlapokra szeretet rakja.
Valahol messze, kis falucskába,
Hová a szél is csak zokogni jár,
Képzetelemben feljélem szállva
Valaki reszket, valaki vár.

Valaki reszket. Réám gondol
Ábrándos szemmel nézi a dalom.
Rözsás kebelben kis szív tombol,
Riadva rázza egy szent hatalom.
S könny hull a helyre, hol én könnyezek,
Kacaj fakad az öröm hangjánál —
Valahol messze, velem érezve
Valaki biztat, valaki vár.

Valahol messze hal a nóta. —
Köpar sziklákon szettör a lantom.
Üres a szív, nincs nyár azóta.
Rám ült egy sötét, szomorgó lantom.
Nem hallszik más a nagy végtelenben,
Csak egy ujjongó, kacagó gitár.
Almatag arcu lányka pengeti.
Valahol messze valaki vár.

Zakariás Bálint.

A legnagyobb kincs.

Írta: Lázár István.

A hegyoldalban kopogás hangzott. Zaj töltötte be a csendes vidéket, ahol azelőtt csak madárfütty rezdült, vagy egy-egy szerelmes szarvas hallatott hangot. Az erdő némaságába élet költözött. Hazat építettek.

Az egyhangú kopogás nemcsak a völgyet töltötte be, hanem lehallatszott a föld alá is, a hegy mélyébe, sőt a barlangok megnagyították a hangot, úgy hogy minden lejszeintés távoli, morajló menydörgésnek tünt odalent, a barlangi világban.

A melynység lakói, az arasznyi törpek fölkapaszkodtak a vulkántüzejtája föllos lépcsőkön a napsütött világra s a sziklák repedéseiből, a moha-kárpitok alól ámulva nézték az óriási embereket, akik éles, villogó fegyverrel döngöttek a százesztendős fákat és simára faragva, egymásra rötták a köveket s lassankint olyan nagy ládat csináltak, hogy abban tízezer törpe is ellakhatott volna.

Szeles, négyszögletű nyilasokat hagytak a köfal oldalán s egy világlátót, öreg törpe, akinek szakálla a térdet verdeste, úgy magyarázta meg a dolgot Quurának, a törpek ilju királyának és az ő ámuló népének, hogy az nem láda, hanem ház s azok a nyilasok ablakok, amiken a napfény a szobákba árad s hogy azok az óriások szegény munkások, akik nagy ur parancsára vadászakástélyt csinálnak, éppen az ő birodalmuk tetős-tetejébe . . .

De tévedett a világlátót, öreg törpe, mert az a ház nem vadászakástélynak készült. Egy uszorás vette meg az egész világlátót, ameddig a szem ellát s egy napon vagy száz munkással megnyitlatta a fenylőlás

hegyoldalt, vajtatni kezdte a kincstermő sziklákat, mert nem elegendett meg a sok átkon, véren, uszorán vert aranypenzéssel, de a néma mélységek termésarányát is birni akarta . . .

Fürgén dolgoztak a hegyvájó csákányok, köfeytő kalapácsok táncoltak a sziklán, rések tamadtak a hegy oldalán s panaszosan nyugodcseltak a gyötört szirtet a visszhang szavában. És sötét felhők telepedtek Quuru király felér homlokára, mert megdöbbenve látta, hogy rablókezek munkálkodnak az ő birodalma titkos kincstárában!

Szomoruan ült kövirágokkal ékes barlangocskájában. Mit csináljon? Hogy védje meg országát a lopók ellenében? Mélyébbre hatolnak nap-nap után, a mellékerekben már nincs arany s hetszer sem jön fel a szelid sugár hold, mire a főeret is megtalálják és akkor, ó, akkor vége!

Itt torlódik össze kincstárának minden aranya. Kirabolják. Kifosztják. Elpusztul pedig Törpeország népe, mert elvesztette minden létlőltelét, ha elviszik a drága nyersaranyat . . .

Összehívatta tanácsadóit, a világlátót, öreg törpét, aki odalent, a barlangi világban valami igazságügyminiszterféle szerepet töltött be, összehívatta a hét felhárszakállu törpét, hogy tanácskoznának.

Röviden és szomorú szóval szóltott a helyzetről. A hat felér törpe, akik országának legjelesebb közigazdasági voltak, komor szinekkel festette meg a jövő képet, megdöbbenő statisztikai adatokkal igazolván, hogy a nyomor máris fölütötte fejét az egész országban . . . Hoor, az igazságügyminiszter, éles, megbélyegző szavakkal itélte el az emberóriások lelketlenségét, aztán itt megakadt minden, teljes reménytelenséggel zárta be Quuru a tanácskozást, mert nem volt erejük, hatalmuk, védelmük az óriások ellen . . .

melyben a kórház vezetőségében felmerült összekulombözéseket tárta fel s azok kiegyenlítésére kért intézkedést. A bizottság a panaszú jelentéstétel végett Dr. Veress Sándor igazgató főorvosnak kiadtni rendelt s egyuttal Szász Lajos vármegyei főjegyző elnöklele alatt Dr. Fekyer Antal, Dr. Nagy Béni és Dr. Éilhes Gyula urakból álló bizottságtól küldött ki a végből, hogy a felpanaszolt eseteket megvizsgálva a közigazgatási bizottságnak jelentést tegyenek.

A magunk részéről csak sajnálni tudjuk, hogy akkor a midőn Dr. Hirsch Hugó neves műtő és sebész orvos kinevezésével kórházunk új és örömdetes fellendülése már is nyilvánvalóvá lett és az orvosi beavalkozásra szoruló betegek más vármegyéből is kezdik felkeresni jőhírnevű kórházunkat, — a vezetők között út ki egy epidémia, melynek nehézség orvoslást találni, mihelyt szülő oka esetleg személyes természetű érzékenykedésükben keresendő. Azt hisszük, hogy a közérdeknek állá kellene rendelni minden indokolatlan antipathiat és érzékenykedést.

Árvaszéki elnök, kir. pénzügyigazgató, tanfelügyelő, kir. ügyész, tisztú főorvos, államépítészeti hivatal főnöke és a főorvos, főállatorvos telték meg meg szokásos jelentéseiket, melyekből kiemelendő az, hogy Gyergyóalfalunak egy új már tizenegyzedik elemi tanítói állást engedélyezett a miniszter és fizetésének pótlására 900 k. adott.

Főispán ur jelentette még, hogy a székely körvasutakra kért gyorsított személyvonatok járatását a keres. miniszter kiltatásba helyezte s ezzel kapcsolatban oldják meg a gyimesi eszallakozás javítására célzó, számtalanszor megismételt kérelmünkben felhozott sérelmeket is. Azonban maga a miniszter is csak öszreígerte ezeket, minélfgva sejtethető, hogy csak jövő tavaszon lesz, — ha ugyan lesz — valami belőle.

Mi az oka, hogy a gyakorlati életben az iskola vallás-erkölcsi nevelése nem érvényesül?

Irtá: Füstös Sándor.

(Folytatás.)

I.

Adja meg az iskola fenntartó tanítóinak, a társadalmi állásukhoz illő ellátást. Mert a megélhetés utáni más irányú törődésnek az iskola vallja kárát. A megelégedés pedig kedvet és erőt kölcsönöz s egyuttal, a mi szintén igen fontos. — helyhez köt. A tanítóknak tekintélye lesz. Mert fizetését nem kell sem Jánosbám-tól sem Pétertől könyörögni, kiknek

A tanácskozást követő ötödik napon jajszó hallott, sirás zendült Törpeország minden barlangjában. Quuru király és hiel tanácsadója az aranytárna homályából könyes szemmel nézte, hogy megtalálták s viszik már a főér csillogó aranyát!

Ott állott az uzorás az aranyszikláknál. Kapzsi mosoly reszketett ajkán s az önzés sötétvörös tüze nagy lángolással égett a szemében. Olyan volt, mint a ragadozók ragadozója s Quuru király nemes haragjában rá akart rohanni, de megfogták a tanácsadók, a higgadt öregek s erőszakkal levittek a kövirággal ekes kicsi palotába.

Eltemekkezett Quuru király és kirablott népe a nehézség bántába. Százféle panasztól zengtek a barlangok, míg az uzorás odafönn, a napstóló világban, vaskorlással körülkerített házában] garmadába hordta a tömérdek kincset. Belesúlydyt Quuru király és kirablott népe nyakig a nyomorba, míg odafönn az aranyzuda csak úgy omlotta a világ reményességét Szegény arasznyí törpék, csak sirtak, csak zokogtak, nem volt erejük, hatalmuk, védelmük az óriások ellen!

Elmentek éjszakánként az aranytárnakba, hogy megjutassanak valamit a rablók kezébe, de nem juthattak közel az aranyhoz, mert fegyveres emberek őnztek a tárnát. A nyomorúság megkésztérőzödött az egész országban, az éléskamrák teljesen kiürültek, mert az a vén pásztor, aki nekik a föld szinéről naponként élelmet szokott vinni, szivtelen ember volt és nem adott hitelt.

Az éhség anyagya leszállt a barlangok mélyébe. Maga Quuru király is rossz napokat látott. Pici palástjáró, királypalástjáról lekaptott a himzés, kicsi kabátjának könyökkihajtásánál a szövet kivádsott s térdig érő nadrágján meg három lyuk is támadt. Olyan

ha kedvök tartja nem fizetnek, sőt elég merészek gorombáskodni is.

II.

Emeljék az iskola fenntartók iskoláikat — a felszerelés s tisztaság által arra a színvonalra, hogy azt a szülő és gyermek ne egy kö:önséges gyülekező helynek nézze, hanem legyen az már külsejére nézve is tisztelet parancsoló a magán lakással szemben. Mert, hogy lehessen rendet és tisztaságot parancsolni akkor, mikor az iskola rend és tisztaság tekintetében a falusi lakás mögött áll.

III.

Hajtassék végre szigorúan a tankötelesek beiskolázására vonatkozó minden törvény és rendelet. Mert most még nagyon sok helyen csak akkor jár iskolába a gyermek, mikor szülőjének nincs szüksége rá. Ugy tetszik, hogy az előjárások nem hajtják végre felsőbb hatóságok rendeleteit. A tanító kiírja a be nem iskolázottakat és mulasztókat, de az mind adacta lesz. Iktatja a jegyző és végrehajtásra ki adja, de hogy végre is hajtották-e, azzal senki sem törődik. S ha mégis be kell számolni a bírság pénzekkel, akkor rá uszítják a tanítóra a szülőt. Ő irta ki, Ő tudni is igazolni stb.

Szeretessék érvény az iskola köteles gyermekek erkölcsi életébe oly mélyen bele vágó miniszteri rendeletek (1903. 28857. sz.) mely a 15 éven aluli gyermekeket a korcsmából, mulasztókról és hasonló összejevetelekről eltiltja. És akkor nem fog előfordulni az, hogy mielőtt a gyermek iskolába menne már tudatosan káromolja az Istent s ismeri a korcsmát és decis kannát.

IV.

Szabályozni kell az iskolai felügyeletet. Az iskolászói tagoknak ne a létszáma, hanem az értelmisége legyen nagyobb s akkor megszűnik az iskola kül és beléletének pangása. Mert az ügyhöz nem értő nem mortifikálhatja akkor az iskolát és tanítóit, bujkálva és olyanok előtt, a kiknek fogalmuk sincs az ügyek állásáról. Összegezve az elmondottakat célunk az orvoslással csak az lehet, hogy nevelés-oktatásunknak vége ne a vizsga legyen, hanem kísérjük el tanítványainkat az életbe is. Ezt pedig elérhetjük úgy, hogy ha már a rendes beiskolázás meg történik, kössük össze mindjárt az ismételt iskolát a kötelező ifjusági egyesülettel. Azért, hogy a serdülő ifju épen akkor, mikor vágyai és indulatai a legveszedelmesebbek, ne maradjon felügyelet és irányítás nélkül. Így ha pezsgő vérének a szellemi gyönyör mellett, előadások és táncmulatsággal élvezetet nyújtunk észrevétlenül lepi meg a katona sor, vagy a család alapítás.

Igy gondolom én a módját annak, hogy a tanító a gyermeket a családtól, a családig vezeti.

Az ifjusági egyesület és gazdakör a hol meg alakítható, ott még egy igen fontos előnyt nyújtana a szülőkkeli érintkezésre is. Ide lehet néha-néha a felnőtteket is bevonni. Ezt az alkalmat ragadjuk meg minden tanító, hogy a családot az iskolával össze kösse. Tartson itt szociális irányú és vallás-erkölcsi

volt szegényke, mint egy kis csavargó, amikor egy napon levette fejéről aranytárnáját s lelépte cipőcskéjéről az aranyból való csallót s odaadta egy kis elemőzsiért a szivtelen pásztorinak...

Tompa csákányzajtól rengett a nagy tárna, a kalapácsok boszorkánytáncot jártak az aranysziklákon. És megszápadt a törpék orcaja az éhségtől, mint az aranyzemese. Szegény Quuru király panasz nélkül szenvedett, még könyv se reszketett zöld szemekéjében, amikor megkopott palástjára, rongyos ruhájára, s aranycsalló nélkül való cipőjére nézett. De a nép nem tudott oly némán szenvedni, össze-összegyülekezett a kövirágos barlang ajtajánál s hepanaszokdott a barlangnyíláson. Siró anyák mutogatták éhező kicsinyeiket, a tizenöt méteres emberkéket s csak ilyenkor sirt Quuru király, ha a kicsinyek szenvedését látta...

A nyomor és éhség a tetőpontra hágott. És ekkor Hoornak, az igazságügyminiszternek merész ötlete támadt. Ő, aki a tolvajtást oly cudar büntvénynek tartotta, hogy minden egyes alkalommal élesen elítélte és erősen megbélyegezte, most azt ajánlotta, hogy az elrabolt kincseket lopták vissza, annyival is inkább, minthogy jogos tulajdonuk volt. De hogyan? Egyszerűen úgy, hogy ma, amikor felsült a holdvilág és olyan lesz a föld, mint a szelíd fénylő megvilágított sírholt, feltörnek a mélységből és észrevétlenül az uzorás házába hatolnak. Hogyan? Azt az alkalom teszi lehetőséggé... És? Elkábítják az uzorást és az ő háziépét a vörös kő szarából lözött altatószerezrel, aztán nekigyürkőznek, munkánkat lát a barlangok minden népe, úrbe szedik a tisztított aranyat s még az éjjel lefordják a királyi kincstárba. Nagy létszámmal találkozott az ötlet, de amint elült egy kicsit a tomboló lelkesedés, az ellenvé-

példákkal szinezett előadásokat. Még pedig azért, hogy a szunyado, vagy kiadul lelkiismeret megbolygattassék. És így vallás-erkölcsi kötelességeik iránti érzékük egyház és iskola általjében tartassék.

Ezen az utóm látom elérhetőnek azon célt, hogy az iskola erkölcsi nevelése az életben érvényesüljön.

Mert ha a gyermek és rakoncátlan ifju látja azt, hogy a felnőttek is szívesen járnak iskolába; hallja az elismerő nyilatkozatokat a hallottokról; hallja az okoskodást és terveket, melyeket az előadások váltanak ki; bizonyosan más szimben fog fellénni az iskola. Igaz, hogy az ördög sem alszik. Ott olálkodik egy-egy megtevelyedett jegyző, bíró, vagy falusi demagóg képeben. Kezében szabad szót tartva, hirdeti az Isten, haza és társadalom romboló eszméket. Azonban még ideje korán kiábrándítja őket a becsúletesen vezetett nép megvetése.

Buzduljon fel tehát azon erős elhatározás, hogy különösen a földműves osztályt, mely az állam és társadalom alapja, folyton tanítsuk és neveljük a keresztény hit elvei szerint, a legnagyobb tanító Jezus Krisztus példájára. Hitünk ne inogjon meg a jövő miatt, mert a hitből fakad az erkölcs virága. Hitünk legyen erős, erkölcsünk tiszta s ha tudásunk és hadalásunk e kétön épül fel akkor a földön és a mennyben is örök a diadalunk!

Észrevétel,

A „Csiki Hirlap” folyó évi 26-ik számában „Egy csikszentmártoni választó polgár”-tól megjelent. Ince Domokos képviselő urhoz intézett „Nyilt levelére”.

Ön t. cikkirő, választó polgár, midőn Ince Domokos képviselő urat beszámolója megtartó sára kéri fel, kettőre kíváncsi, főként: először pártállítására, másodsoror tevékeny és hasznos parlament működésére.

Ami az elsőt illeti, abban Önnek t. választó polgár igazva van, hogy megválasztott képviselőnk a 48-as zászló alatt ment ütközetbe: az is igaz, hiszen ott voltam én is, midőn a mandátumot átvette — hűségét igért e zászlóhoz.

Nem tartozik most ide a mult heti fővárosi kormánypárti lapokban megjelent azon közlések fel foglalkozni, hogy az ellenzék részt vett a június 4-ike utáni törvényes parlamenti tanácskozásokban, — mert Ince Domokos ur a ház ülésén egyedül megjelent, — így tehát az ellenzék azon kifogása, hogy a terror miatt képviselői jogait nem gyakorolhatták, elesik, — de ahhoz e helyen kapcsolatban a t. választó polgár „Nyilt levelével” van szavunk, hogy Ince Domokos ur milyen pártállású s miként adatott alkalom az ellenzéknek június 4-ike után a parlamentből történt eltávolítása után a kormánypárti lapoknak mult heti, fennebb említett közléseire.

Mielőtt erre észrevételt tennék, felhivom cikkirő ur figyelmét a „Magyarország” folyó évi 132. számában megjelent következő cikkre:

mény is megszólalt. Egy csenevész törpe, Tat nevű, abbéli aggodalmának adott kifejezést, hogy rajtacsapik a lopás az egész nemzetséget s a kőtörő csákányokkal egy szálgy kiirtják... Jól van, kiirtják! De akkor is szászor jobb, ha a kőtörő csákányok alatt hirtelen vérzik el a törpék nemzetsége, mintha az éhség lassu, minden halálnál rettentőbb kínjával mulik el örökre... És az igazságügyminiszter érve győzött: egyhanguan elhatározták, hogy feltörnek a földből, amikor felsült a holdvilág és olyan lesz a föld, mint a szelíd fénylő megvilágított sírholt...

Felsütött a hold és olyan lett az erdő, mint valamely évszűrővirkokkal telehíntett tűndérekert. Erős, tiszta hideg ragyogásu fény ömlött el az égen és Quuru király vérelete alatt megindultak a méregbe mártott halálos vasszögekkel tölfegyverkezett törpék.

Fürgén kaszaktoktak föl a vulkántörő aját, titkos lépcsőkön s a végtelen mohakárpitok alól, mint valami elátkozott, nyüzsgő rémek bujtak a holdvilágra. A szaggatott szirteken nesztelenül surrantak tova, lelapulva, hogy még a csillagok se lássák, holott a csillagok barátságos fénylő, mosolyogtak a föld mélységének kincsektől fosztott, árva nemzetére...

S egyszerre csak előttük sötét lett az uzorás vaskorlással körülkerített kastélya. Oly félelmetes volt, amint zordon, sötét tömeget beragogyta a holdfény. A vaskorlalon belül mérges kutya kezdett] vonítani s a gyilkosszáju, dühös állat ugatása megtöltötte félelemmel a törpe sereg telket. De Piti, a király orvosa, altatószerezrel telített lepenyvt vetett a vérelemek és nem sokára csend lett, elaludt a verek az örökkelválóság!

Ekkor pedig intett Quuru király s a kapu alatt meg a vaskorlát nyílással beözönlött az alvilág népe. Lassan, zajtalanul vonult előre a házig, melynek nagy, széles ablakai a csenevész, nyári éjben aglóval tárva voltak...

(Folyt. köv.)

Ellenzéki képviselő az ülés terében. A kormány bérbevett lapjai pár nap előtt nagy gaudiummal hirdették, hogy Ince Dömökös „ellenzéki” képviselő megjelent a képviselőház ülés terében s részt vett a munkagroupés tanácskozásain. A csikszentmártoni kerület képviselőjéről ezidre nem igen tudta senki, talán még a kerület sem, hogy ellenzéki képviselő volna. Az köztudomású róla, hogy a kuruc Nagy Györgyvel szemben kormánypénzen és felháborító hatósági presszióval választották meg, de pártállását szigorúan titokban tartotta, soha semmiféle mozgalomban részt nem vett. s a harcok ideje alatt még a képviselőház tájékat is kerülte. Most, a mikor valószínűleg kíváncsisága felhozta a fővárosba és megjelent a képviselőházban is, akkor egyszerre földezik benne az ellenzéki képviselőt, csak hogy úgy tűntethessék fel az ülésen való részvételét, mint az ellenzék egyöntetűségének megbotlását.

Eddig a „Magyarország” cikke. Amde talán levedésben vannak a kormány lapjai, vagy talán rossz hiszeműek. Ugyanis kezében van Vásárhelyi Ferencnek a „Magyar Országgyűlés” c. 1910. évben Budapestben megjelent terjedelmes munkája, melyben a szerző minden egyes főrend és képviselő biográfiája mellett politikai pártállását is közli. A szerző munkája Előszóva-ban mondja: „Pontosság és megbízhatóság — ez az, amire törekedtem most is, amikor az új 1910—15-iki Országgyűlés életrajzaival lépek ismét a közönség elé. A dataimat a legközelebbi forrásból szereztem be és a mennyiben lehetséges volt, mindnyáját autentizálni igyekeztem.”

E munka 200-ik lapján következő foglaltatik: „Ince Dömökös. Nemzeti munkapárti. Csikszentmártoni kerület. A delnei őrégi Ince családból származik. Született Csikdelnén 1871. szept. 5-én. Theologiai tanulmányokat végzett Gyulán és 1894. júl. 7-én pappá szentelték. 1894-ben csikszentgyörgyi, 1897-ben gyergyóalföldi segédlelkész és hitelemzőnek neveztelet ki stb., stb.”

A terjedelmes biográfiát folytatni nem célnk, csupán a mű ismert végső sorait közöljük, mely szerint: Az 1910-iki választáson a függetlenségi párt sok szerepet játszott. Nagy Györgyöt buktatta ki. Nagy 404, Ince 505 szavazatot kapott.

Vásárhelyi a terjedelmes biográfia avatási összeállításánál közvetlen forrásra hivatkozik: hol van ez a forrás, ő tudja. Egy bizonyos, még azt is tudja szerző, hogy a kis kaplan ekkor és ekkor hol járt, mi történt vele.

A mi most már a „Nyilát levelet” író választó polgár első kérdéséi, — en úgy vélem beszámolás hiányában (a választás már rég volt, s nem érdemes, hogy az akkori kijelentéseiket nyilván tartsuk) fogadjuk el Vásárhelyi közvetlen forrásra alapuló és autentizált munkáját, hogy a csikszentmártoni kerület képviselője nem ellenzéki.

Egyébiránt Vásárhelyi talán a közvetlen forrást is megjelöli a kétkedőknek.

A mi cikkirő második kérdéséi, a tevékenységéről a beszámolót, — erre én kíváncsi nem vagyok.

Egy másik választó polgár.

H I R E K

— **Kinevezések.** Nadasdy N. Béla zene-tanár a vármegye alispánja a csikszentmártoni polgári leányiskolához az ének és zene szakra rendes tanárnak kinevezte. Örömmel vesszük e hírt tudomásul annyival is inkább, mert ezen intézettel az eddig oly anynyira elhanyagolt ének és zene tanítás ezuttal ügyes, biztos és szakképzett kezekbe kerül.

A vármegye főispánja Kovács Árpád végzett joghallgató díjas közigazgatási gyakorlónak nevezte ki. Nem sokkal ezelőtt hasonló kinevezést nyert Fejér György végzett joghallgató is. A kinevezettek személye ellen nincs kifogása senkinek, de másoktól is így halljuk s magunk is úgy érezzük, hogy — igazságtalan mellőzés történt, mert vármegyénkben van olyan közigazgatási gyakorlók is, ki már két évet meghaladó óta díjtalanul szolgál. Már pedig a ki díjtalan gyakorlónak kinevezetett s kifogástalanul szolgál, az jogosan tartja igényt arra, hogy árszedés esetén az ingyen végzett munka után díjas gyakorlónak kinevezessék. Az a rendszer, mely nálunk így idő óta meghonosodott, éleken jellemzi azt a helyzetet, hogy itt semmi sem számít, csak — az érdek.

A pénzügyminiszter Bodó Dénes csikszentmár-

toni illetőségű, pancsovai adóhivatali tisztet a X. felvételi osztályba nevezte ki.

A kereskedelemügyi miniszter Paláncz Sándor jenőfalvi tanitót a csikmezei iparfejlesztő bizottság tagjává kinevezte.

— Az erdélyi püspök Antal József gyergyószentmiklósi segédlelkész Alsócsentanonban plebánosnak nevezte ki s helyébe Dénes Imre s. Jelkészt helyezte át.

A szépvízi löszölgábról járásba Thierry János nevezte ki járási számvevőnek, ki eddig Temesben teljesített hasonló szolgálatot.

— **Papj lelkigyakorlatok** Az erd. papság lelki gyakorlata melyen 79 pap jelent meg, f. hó 9—13. volt. A lelkigyakorlatok vezetője Székely Sándor missziós pap volt, aki igen kedves és gyakorlati előadásokban fejtegette a kath. élet igazságait. A szent beszédek a fogium kapolnijában voltak, az élelmészről és ellátásról, melynek költségét Majláth püspök ur viseli, az internatus gondoskodott. Majláth püspök a lelkigyakorlatok elején sürgönyileg üdvözölte az összegyűlt papságot a papság pedig a lelkigyakorlatok végén sürgönyileg tejezte ki a fopásztoni iránti hűdólatát.

— **Eljegyzés.** Hermann Jenő a rimamurány-ságotarjani Vasnői R. T. tisztviselője Borsodnádásd-rol folyó hó 13-án tartotta eljegyzését Ambruss Juliskával Csiksomlyón.

— Antal Imre csikdelnei községi jegyző eljegyezte Buzás Ilduskát.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Batori Olga csikszentmártoni és Erdődy Erzsébet kassai áll. el. isk. tanítóknak kölcsönösen áthelyezte.

— **Szemlélti vizsgák.** Lőrincz Flóris és Gyögyi Ferenc pénzügyi fővizsgázók az udvarhelyi pénzügyigazgatóság bizottsága előtt jó eredménnyel tettek le a szemlélti vizsgát.

— **Hangverseny a Vigadóban.** Dr. Száva István és Nadasdy Béla mai hangversenye iránt nagy az érdeklődés. Külön meghívót nem bocsátottak ki, hanem falragasok hirdetik a hangverseny megtartását, melynek másorát már számunkban már közöltük. F. hó 14-én Gyergyószentmiklóson tartanak hangversenyt, hol szintén éleken érdeklődés várja a két zeneművészt. Ma este a hangverseny után Kozák Dávid zenekara játszik a Hutter kávéházban.

— **Gábor Áron** a székely ágyúhős emlékét július hó 2-án, a kóksi csata évfordulóján ez évben is nagy ünnepélyességgel üjtotta meg a sepsiszentgyörgyi Kossuth Lajos asztaltársaság Gábor Áron sírjánál, az eresztevényi temetőben. A hős sírjára a 48-as hónapok gyönyörű koszorút helyeztek. A megnyitói beszédet dr. Király Ádár alispán tartotta.

— **A „Székelyudvarhelyi Dalegyet”** az országos versenyen szép eredményt ért el. Az ország 62 dalárda közül, melyek a dalos versenyen résztvettek, nyolcadik helyen áll s második díjat nyert.

— **Hírlapírók kirándulása a Székelyföldre.** Tíz nagy fővárosi napilap egy-egy munkatársát közelebbről leküldi a Székelyföldre, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza, az ország figyelmét a Székelyföld felé terelje. A tanulmányi kiránduláson képviselteti magát a Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Pesti Napló, Magyarország, Magyar Nemzet, Alkotmány, Budapest, Független Magyarország, Világ és a Nap. A kiránduló újságírók legelőbb Marosvásárhelyt s aztán a többi székely városokat látogatják meg.

— **A tanitók lelkigyakorlata** f. hó 16-án kezdődik. Az első elmekedés este fél 9 órakor lesz a vacsora után. Ugyanaznap lesz a tanitók szövetségének gyűlése is. Akik ezen nap ebédet öhajtanak, azok legközebb július 15-éig jelentsek be ezt Ré-János internatus igazgatónál. Későbbi jelentkezéseket nem lehet figyelembe venni.

— **A só július hó 1-étől kezdve** megráglott. A konyhasó métermázsája 22 kor. 06 fillér lett, métermázsánként 22 fillérrel tehát drágább, mint eddig volt. Az egyedűrság tárgyának árát emeli egymásután a kormány, hogy teljen azon katonai költségekre, melyeket bános maga a nemzetre érsozakkol.

— **A „Tinova” ügyében** a földmivélségügyi miniszterium vizsgáló biztosokat küldt ki, kiknek feladata lenne a hírdelt ügy megvizsgálása.

— **Hátrálékos előfizetőinket** liszettel kérjük, hogy a lap előfizetési díját beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

— **Ellopott községi pénzek póllása — póladóhól.** Gy. Tekerpaták község vagyonából évekkel ezelőtt és éveken át Sylvester Albert akkori községi jegyző és Farkas Lajos bíró mintegy 35000 koronát elcsikkasztottak, miért neveztek a büntető bíróság által jogerősen el is ítéltettek. Az ellopott pénzt most 41-5 százalékos községi potólóból akarják leedzeni. A lakosság nagy része ezért felebbeszélt élt s azt kéri, hogy állapítsák meg a vagyonai felelősségét azokkal szemben, kik a községi közigazgatás ellenőrzését elmulasztották. A kérelem jogos és indokolt, mert a nagy összegű csikkasztás, mely évek „munkájá” volt, nem következtetendő, ha a vagyonfel-

ügyeleti hatóságok a vagyonkezelést időnként megvizsgálták volna. E mulasztás következményei nem terhelik a lakosságot.

— **Halalozás.** Járny Béla kolozsvári mív. üzletvezető folyó 9-én meghalt. Az elhunyt évtizedeken át mindig használható eszköze volt minden kormányhatalomnak. Képviselőválasztás vagy nagyobb politikai mozgalom alkalmával személyesen indult meg fő és mellékvonalon egyaránt, hogy a vasutasok meggyőződésének minden megnyilatkozását lehetőleg tegye. Egyik állomásról utazott a másikra s a kiről megudta, hogy ellenzéki érzelmű, azt különböző címeken vizsgálata alá vonta s ha egyebet nem tehetett, úgy áthelyeztetete az ország másik részébe. A legutóbbi parlamenti események idejében is személyesen utazott szerzetés Erdélyben s a vasuti hivatalnokokat arra presszionálta, hogy a Tiszát üdvözölő bizalmi nyilatkozatát írják alá. A koalíció idejében pedig az akkori kormányt épp oly „hűséggel” szolgálta, mint ezelőtt és azután a tobbit. Magas karricéjt azon politikai szolgálatoknak köszönhetette, melyekkel a vasutasokat a kormány érdekében folytatni felhasználni törekedett.

— **Gyergyószentmiklós város képviselőtestülete** f. hó 5-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatában szerepelt a tanács azon javaslata is, hogy a város részére katonaság kérelmeztesse. E javaslat burkolva azt akarta elérni, hogy a kormányhoz intézendő kérés kapcsán a bizalomnak valamely formában kifejezést adjon. A terv azonban nem sikerült, mert a képviselőtestület nagy többséggel kimondta, hogy nem kéri katonaságot — ettől a kormánytól, sőt cselekedetét is elítélte.

— **A sorozások** augusztus 12-én kezdetüket veszik s az előkészületek az illetékes polgári és katonai hatóságoknál már kezdetüket vették. Most kevés válogatás lesz, mert sok emberre van szükség — a felemelt ujonccsámmak.

— **Az új vasuti díjszabás** lényegesen megráglítja az utazást. A legérzékenyebben éppu a székely vármegyékét érinti, mert a zónarendszer elterése folytán a vasuti központtól legtávolabb esünk. Csikszentmárton Budapestig gyorsvonat I. oszt. 42 kor. 80 fillér. II. oszt. 27 kor. 70 fillér. III. oszt. 20 kor. 20 fillér, ugyanaz személyvonatnál I. oszt. 30 kor. 30 fillér. II. oszt. 20 kor. 10 fillér, III. oszt. 12 kor. 60 fillér. Csikszentmárton Kolozsvárig I. oszt. 24 kor. 50 fillér, II. oszt. 16 kor. 30 fillér, III. oszt. 10 kor. 20 fillér. Csikszentmárton Gyimesig I. oszt. 4 kor. 10 fillér. II. oszt. 2 kor. 70 fillér. III. oszt. 1 kor. 70 fillér. Csikszentmárton Gyergyószentmiklósig I. oszt. 4 kor. 80 fillér. II. oszt. 3 kor. 20 fillér. III. oszt. 2 kor. 40 fillér. Csikszentmárton Tuzsnádfüredig I. oszt. 2 kor. 40 fillér. II. oszt. 1 kor. 60 fillér. III. oszt. 1 kor. Csikszentmárton Sepsiszentgyörgyig I. oszt. 5 kor. 80 fill. II. oszt. 3 kor. 80 fill. III. oszt. 2 kor. 40 fill. Csikszentmárton Marosvásárhelyig I. oszt. 15 kor. 80 fill. II. oszt. 10 kor. 60 fill. III. oszt. 6 kor. 60 fill.

— **A brassói feketetemplom restaurálása.** A Műemlékek Országos Bizottsága legutóbb tartott ülésén elsőnek a brassói híres feketetemplom helyreállításának ügyét tárgyalta s elhatározta, hogy a restaurálás mellobbi megkezdését fogja Zichy János grófi kultuszminiszternek javasolni.

— **Ügyvédek tiltakozása az alkotmányser-tesékek ellen.** A csikszentmártoni ügyvédek kezdeményezésére a marosvásárhelyi ügyvédi kamara tagjai indítványt adtak be az alkotmányser-tesékek elitélése céljából a kamara választmányához, mely a rendkívüli közgyűlés összehívása felett a napokban dönt. A kérvényt a csikszentmártoni, gyergyószentmiklósi, szentmártoni, székelyudvarhelyi és marosvásárhelyi ügyvédek közül nagyon sokan írták alá.

— **A csikszentmártoni gyógyszerészek** elhatározták, hogy gyógyszerértáraitak leváltva vasár- és ünnepnapokon délután fél 2 órától este 9 óráig zárva tartják. A helyi lapok utján minden alkalommal értesítik a közönséget, hogy melyik gyógyszerértár lesz nyitva. Vasárnap f. hó 14-én délután Gözsy Árpád Fekete Sas gyogyeryszeg leausz nyitva.

— **Megörült lájdmában.** Albis községben a minap megréndítő eset történt. Nagy Lajosné kilenc-hónapos gyermekét egy disznó szétmarcangolta, úgy hogy a gyermek meghalt. Amikor a fiatal anya gyermeke szétépett holtestét megpillantotta, hirtelen velotrúzó sikollással az ölébe kapta és dalolta, táncolta fútkosolt vele végig az utcán, azután lelejtette a földre és jajveszkelve sírta. A szerencsétlen asszony megörült lájdmában és be kellett szállítani a nagyváradi elmekörházba.

— **Székely leányok védelme Romániában.** Bukarestben most magyaránny mozgalom indult meg a romániai székely leányok megmentése érdekében. Ismeretes dolog, hogy a hírdelt hungara-kereskedelmi ma mind inkább Romániába szorult s az oda vándorolt székely család leányok hetven százaléka teljesen tönkret szokott menni, ugyiszent a drága pénzben tanított romániai magyar iskolák kikerült növendé-

ker is. A mozgalom élén Bornemissza Gyula báró főkönyvelő áll, a ki az akció sikere érdekében összekötésbe fog lépni az Erdélyi Székely Szövetséggel is. Bukarest magyar kolóniájának vezetői tevénytől közül többen fölszólítást kaptak a főkönyvelőt egy-egy me morandum szerkesztésére. Ezeknek alapján fogják majd véglegesen megállapítani a leányvédelem módját.

500—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel kiábrirra teszi, hogy, a csikszeredai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1297 számú végzése következtében Dr. Heder Lajos ügyvéd által képviselt Weiner és Grünbaum javára 369 kor. 65 fillér s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás után le- és fölléfolgalt és 1300 koronára becsült következő ingóságok u. m. házi butorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán 369 koronára 65 fill. tokekövetelés és bíróság már megállapított költségei erejéig a végrehajtást szünetelő lakásán Csikszeredában leendő megtartására 1912. évi július hó 15-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívátnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében keszpenzfizetés mellett a fogottbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fölléfolgaltatnak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszeredán, 1912. évi június hó 23-ik napján.

Keresztés Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

472—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel kiábrirra teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1912. évi 320. sz. végzése folytán Dr. Dulinsky József ügyvéd által képviselt Jakab József férfi székely csikszeredai lakos végrehajtó részére 115 kor. 60 fill. tokekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesrel fölléfolgalt és 2000 koronára becsült ingóságokra a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1912. V. 1982 számú végzésével az árverés elrendelvény, annak a korábbi vagy fölléfolgaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kaszonimper községén a fűrésztelapon leendő megtartására határidőül 1912. évi július hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája kitétik, amikor a bíróság fölléfolgalt deszkák s egyéb ingóságok a legfőbbbet ígérőnek keszpenzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követeléseit megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldött írásban vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Csikszentmártonon, 1912. évi július hó 8. napján.

Ambrus Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Vegyes kereskedésem

Önmálló vezetésére keresek övadekkes **üzletvezetőt**. Ajánlatokat a fix fizetési igény megjelölésével kór Krausz Jenő Csikszentdomokosra.

Csödtömegeladási hirdetés.

Friedl Endre csikszeredai női divatárúkereskedő cég csödtömegéhez tartozó, a csödléllár J. 10—1480 tétel alatt felvett ingóságok, melyeknek léllár szerinti beszerzési értéke 17999 korona 71 fillér, becsértéke 9042 korona 91 fillér, úgy mint vannak öt csoportban, zárt ajánlat és ezt követő szóbeli verseny tárgyalás után eladtnak.

I. csoport. A csödléllár 10—1466. tétel szám alatt felvett női divatcikkek, melyeknek léllári beszerzési értéke 16833 korona 01 fillér és becsértéke 8461 korona 71 fillér.

II. csoport. A csödléllár 1467—1470., 1472—1480 tétel szám alatt felvett üzlet berendezési tárgyak, melynek beszerzési értéke 666 korona 70 fillér s léllári becsértéke 311 korona 20 fillér.

III. csoport. A léllár 1471 tétel szám alatt felvett 1 drb. Wertheim-kassza, melynek beszerzési ára 200 korona s becsértéke 120 kor.

IV. csoport. A csödtömeg be nem hajtott követelése, melynek értéke 849 kor. 92 fill.

V. csoport. A csödléllár I tétéle alatt felvett I drb. toalett tükör, melynek beszerzési

ára 300 korona s léllári becsértéke 150 kor.

A zárt írásbeli ajánlatok minden csoportra külön, a csoportoknál fenti sorrend szerint I., II., III., IV. és V. számmal való megjelölés mellett dr. Sándor Gábor ügyvéd tömme gondnok irodájába 1912. évi július hó 22. délután 2 óráig nyújtandók be.

Minden ajánlatra 1 koronás bélyeget kell tenni és egyidejűleg az ajánlati összeg 10 százalékát bantapenzét letenni.

A beérkező ajánlatok felett a csödválasztmány dr. Szántó Samu ügyvéd ur irodájában 1912. július 22-én d. u. 2 és fél órakor tartandó ülésen határoz.

A választmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok fölött szabadon határozhasson, további szóbeli verseny tárgyalást tartson. Az ajánlattevők, a míg ajánlatukat a választmány vissza nem utasította, a szóbeli verseny dacára, köve maradnak. A választmány valamennyi ajánlat visszatartása mellett az értékesítés más módját is megállapíthatja.

Az eladás tárgyat képező ingók minőségéért, mennyiségéért, léllárbeli és egyéb tévedésekért sem a csödválasztmány, a tömeg és tömme gondnok szavatosságát nem vállalnak.

Az ajánlattevő, a kinek ajánlatát a választmány elfogadta, köteles a vételárat és vételi illetek lefizetés után az ingók a vevőnek átadtnak, aki köteles azokat az üzleti helyiségből 1912. augusztus 30-ik napján déli 12 óráig elhordatni. Az elhordás alkalmával az üzleti helyiségben netán okozandó karokért és rongálásokért vevő szavatol.

Ha a vevő fizetési kötelezettségének eleget nem lenne, bantapenzét elveszti s az általa megvett tárgyat az ő veszélyére és költségére nyomban újra eladhatók.

A csödléllár és az ingóságok d. u. 4—5 óra közötti időben irodámba megtekinthetők. Csikszeredán, 1912. évi július hó 10.

Dr. Sándor Gábor,
ügyvéd, tömme gondnok.

Sz. 699—1912. mj.

Hirdetés.

A Csikvármegyei polgári leányiskola részére szükséges és pedig:

I. osztály termekbe.

1.	15 drb.	pad	30 tanulóknak	38 K.	570 K.
2.	5	tanári szék		12	60
3.	4	kalap fogas		4	16
4.	5	mosdó állvány		8	40
5.	2	fali fogas	40 fog	12	24
6.	12	törököző		1:50	18
7.	4	rekeszes kézi moskatorló szekrény		150	600

II. Folyósora.

1.	1 drb.	hirdetl. tábla			6 K.
----	--------	----------------	--	--	------

III. Irodába.

1.	1 drb.	álló íróasztal			70 K.
2.	2	szoba hőmérő			03
3.	1	állóruhafogas esőernyőtartó			24

IV. Tanári szobába.

1.	1 drb.	ruhafogas, esernyőtartó felszereléssel			24 K.
2.	1	lérképtartó állvány			40
3.	1	papirkosár			08

V. Internátusba.

a) Hálószoba:

1.	20 drb.	szék		6 K.	120 K.
2.	20	ágyterítő		10	200
3.	2	álló fogas		24	48

b) Tanuló szoba.

1.	1 drb.	asztal	20 fiókkal		K. 100 K.
2.	2	rekeszes szekrény			
		a könyveknek		140	280 K.
3.	1	fogas	20 foggal		12

VI. Betegszoba.

1.	1 drb.	szoba ürszék			48 K.
2.	4	ágytakaró		10 K.	40 K.
3.	4	ágyelvaló szőnyeg		15	60
4.	4	éjjeli edény		02	08
5.	1	asztalka fiókkal			12
6.	5	hajított faszék		06	30
7.	4	éjjeli szekrény		34	136
8.	1	kis fali szekrény az orvosságoknak			12
9.	1	vizes palack			02
10.	4	vizes pohár		25 ll.	01

11.	1	szennyvíztartó			K. 04:40
12.	4	köböcsésze		2:50	10
13.	1	szoba hőmérő			03
14.	4	prizmitzkötő			24
15.	1	ruhafogas, vasból			24
16.	6	törököző		1:50	09
17.	6	edénytörő		0:90	05:40
18.	6	pörtörő		0:80	04:80

Felhívom mindazokat, kik ezen tárgyak szállítást elvállalni hajlandók, hogy erre vonatkozó mintákkal és felszerelt ajánlataikat a magánjavak igazgatóságához **folyó évi augusztus hó 1-6 napjának délelőtti 10 órájáig** adják be, mert a később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlati árak betűkkel és számokkal is kiírandók.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága. Csikszereda, 1912. évi július hó 3.

Igazgatóság.

Hirdetés.

Csikvármegye magánjavainak kezelésére vonatkozó alapszabályok 6. és 14. §-ai alapján felhívom mindazokat, kik a „Lobeszerzési”, „Ruházati”, továbbá az „Ipar”-alaphól a folyó évben kiosztandó alabb felsorolt ösztöndíjakat és segélypénzeket elnyerni ohajlják, hogy eziránti kérvényeiket hozzáim **folyó év július hó 31-ig** adják be, mert a később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni s hivatalból vissza fognak utasítatni.

Kiosztás alá kerül.

a) A Lobeszerzési alaphól:

1. Egy 600 koronás ösztöndíj, egyetemi hallgatók részére.

2. 1700 korona segélypénz gimnáziumi, reál és ipariskolát, tanítóképződét, valamint erdszélet, bányászatot, gazdászatot, műegyetemet, műipart, jogot, orvostant és bölcsészettant hallgató s legalább jelölmenetelt igazoló csikvármegyei székely huszár családok luagon való leszármazottai között.

b) A Ruházati-alaphól:

1. a 600 koronás jogtudományi ösztöndíj.
2. a 600 koronás műegyetemi
3. az 1200 koronás orvostudományi ösztöndíj.
4. kettő egyenként 300 koronás erdőri szakiskolai ösztöndíj.
5. a 600 koronás gazdasági akadémiai ösztöndíj.
6. a 400 kor. középiparlanodai ösztöndíj.
7. a 350 kor. realiskolai ösztöndíj.
8. a gyergyóallvái állami gazdasági felső népiskolánál megüresedett 11, egyenként 100 koronás ösztöndíj.

Ezekben felül 200—400 koronáig terjedő összegekben ki fog osztatni a Ruházati-alaphól 8000 kor. segélypénz az erdszéleti, bányászati, gazdasági, műegyetemi, műipari, művészeti, jogi, orvosi és bölcsészeti felsőbb tanintézeteket hallgató s legalább is jó előmenetelt igazoló tanulók között.

c) Az Ipar-alaphól:

200—400 koronás összegekben 3200 kor. segélypénz a felsőipari iskolák és ipari szakiskolák arra érdemes pályázói, s legalább is jó előmenetelt igazoló csikvármegyei származású s ide illetékes székely tanulók között.

A kik a Lobeszerzési-alaphól kérnek segélyt, tartoznak a huszár-családok valamelyikéből való leszármazásukat igazolni és a mellett iskolai és vagyoni bizonyítványt is bemutatni, azok pedig kik a „Ruházati-alap” terhére rendszeresített ösztöndíjakért folyamodnak, vagy pedig ezen, vagy az „Ipar”-alaphól kérnek segélyt, keréseikhez iskolai és vagyoni bizonyítványt tartoznak csatolni és a mellett igazolni kötelesek, hogy Csikvármegyében született, csikvármegyei székely származású és e megyében illetékességgel bíró apak gyermekei.

Azon folyamodó tanulók, vagy szülők kérvényei, kik több mint 15 év, hogy Csikvármegyéből távol vannak, az érvényben levő vonatkozó szabályok szerint figyelembe nem fognak vétetni s hivatalból visszatartattnak.

Megjegyzetitek, hogy a folyamodók hatóságilag hitelesített iskolai bizonyítványuk másolatát tartoznak kérvényükhöz csatolni, minthogy azok nem fognak visszatartatni.

Hangsúlyozom, hogy az ezen hirdetémben felsorolt ösztöndíjak adományozása és a segélypénzek felosztása felett folyó évi augusztus hó első felében hozandó igazgatótanácsai határozat senkinek sem fog külön kézbesítetni, hanem az a Csiki Lapok és Gyergyó című lapokban való megjelenéstől számított 8 nap alatt kell felelkezni.

Csikvármegye magánjainai igazgatótanácsának elnöksége.

Csikszereda, 1912. évi június hó 27.

Fejér Sándor,
alispán, igazgatótanács elnöke.

KINCSET ÉR

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

Mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bél-működést szabályozó, nemkülönbön a legmaradékosabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) gyógytárban 50 fill.

Minden gyógytárban kapható.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert hasnyint, és nagyot, fiatal és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt megelégedtén szórakoztat. — Mindenütt kapható.
Gyártja: a „Cserépgyár“ L. T. Kasmányán.
Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, és csera övadékképes és 26-11 agilis képviselőket keresünk.
A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Bérbeadó

esetleg eladó egy uri lakás, a Mikó-utcában (15. sz.) négy szoba, konyha, kamarával. Értekezni lehet Mikó-utca 12. sz. alatt.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 oros bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal tölve, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csak a Wagner a „Hangszer-Király“ országos zongoragyártó cég legelőkelőbb hangszerárúházaiban kapható, Budapest, József-kört 15. Gyorsjavító műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

ÉRTESETÉS,

Tudomására hozom a nagyérd. helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárjartok mindennemű

cserépkályhákból.

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűdőkádak és falburkolatok kirakását fajenc porcellánból és minden szakmába vágó dolgokat pontosan és lekiismeretesen eszközölk. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok.

Értekezni lehet Michua Rezső és Feje cegnél Csíkszeredában.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelttel:

LUKÁCS FERENC cserépkályhás.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG

Óra és Ékszer!

Iparművészeti ujdonságok, ötvös munkák gyári áron alul beszerezhetők BRASSÓI SCHAPIRA ARNOLD fiók-üzletében Csikszereda, Kossuth L. u. 254. sz. Szabad megtekintés vétele kényyszer nélkül. Dús rakor arany és ezüst svájci zseb- és ingó-órákban teljes jótállás mellett, valamint női- és férfi óraláncok, függők és alkalmi ajándékokból u. m.: dohány- és szivartárcák, ezüst séta-palcák, szipkák és látszerek stb.

Arany és ezüst tömellekek a legmagasabb árakban becséreltek esetleg megvételnek. — Minden szakmába vágó javi „sol.“ a legkedvezőbb munkadíjért teljes jótállás mellett elvállalok. — Levél általi megvásárlásra a t. vidéki vevőimet is szívesen meglátogatom. Tisztelttel:

SCHAPIRA ARNOLD.

Van szorencsem tudomására hozni a helybeli és vidéki nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredán

Uj Cukrászdát

nyitottam POTOTZKY MÁRTON ur házában, hol naponta frissen készült sütemények, torták, cukrok, jegeskávé és fagyalt kaphatók.

Elvállalok esküvők, zsurok, bankettek s más összejövetelek alkalmával sütemények, torták, párfék és fagyaltok szállítását a legujabb formák szerint a legutánnyosabb árban, úgy helyben mint vidékre is.

Tisztelttel:

Jakab Ödön.

Értesítés!

Tisztelttel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy Csikszeredán (a Nagy Dohánytözsle mellett) már meglévő könyv-, papír-, írszerkereskedéssel kapcsolatos

Könyvnyomdai üzletemet

folyó év július hó 1-től saját helyiségembe (volt „Kossuth“-kávéház) helyezem át. — Midőn ezt a n. e. közönség szives tudomására hozom, egyben tudatni kívánom, hogy új helyiségemben Könyvnyomdám a legmodernebb gépekkel szereltem fel s így tisztelttel kérem a n. e. közönséget, hogy szakszerűség tekintetében kifogástalan üzletemet becses megbízásaival és pártfogásával megfizetelni méltóztassék, mivel szakképzett-ségem által minden jogos kívánalomnak pontosan meg fogok felelni.

Kiváló tisztelttel:

Szvboda Miklós.

A legszolidabb kiszolgálásba vesz részt mindenki.

Értesítés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű vásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy üzletemet, amely ezelőtt fűszer, csemege, liszt, csemege különlegességek, olaj, festék, ásványvizek és diszmi árakkal volt berendezve, most újabban kibővíttem

konyhaberendezési cikkekkal

is. Kapható mindennemű edényféle, evőeszközök olcsóbb és jobb minőségben, ugyszintén üvegárúkbán és csinos majolika tárgyakkban, üvegkeszletekben, és dísz tárgyakkban, továbbá a padló behuzó olajnak úgy nagyban, mint kicsinyben való elárúsítását, a Grell Károly-féle süteménynek raktárát, úgy kapható, mint nála: 6 drb 20 fillérért, azonkívül még mindennemű rum és üdített italokat jó és finom minőségben, panket ketéck, mázak, padló tisztító vas forgács és más vegyszeli cikkekkben is.

A nagyérdemű közönség, hogy meggyőződést szerezhesen, úgy kérem, személyes látogatásaiikkal megfizetelni.

Tisztelttel:

Pototzky Andor

A bevásárlásokat kívánatra házhoz szállítom.

HALTENBERG BÉLA

:: kelme és szőrmefestő vegytisztító és gőzmosó gyára KASSA. ::

Szives tudomására hozom a Csikszereda város és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy gyáram képviselét

Máthé József

női divat kalap és rövidáru kereskedőnek adtam át.

Elvállalok uri-, női- és gyermeköltönyök, diszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csippke és szőrmék vegytisztítását és festését.

Ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását a legzebb kivitelben,

Szállítás és csomagolás díjtalan.

Szives megbízásokat kér

Haltenberg Béla.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.

Szép választék a legújabb divatu női, férfi és gyerek divatcikkekben

Pototzky Pál női és férfi divatüzletében Csikszeredán, hol mindennemű varrógépek, gyerekjátékok, temetkezési cikkek, kész női és férfi ruhák, cipők, kalapok, nyakkendők, utazó kosarak, bőröndök olcsón kaphatók.

Mátrai Ignácz

órász, ékszerész és látszerész Csikszereda, saját ház

Ajánlja dusan berendezett legújabb szerkezetű

arany- ezüst és Omega zsebrákokat.

Állandó nagy raktárt tart valódi drágakövé

ékszerekből

Továbbá látszerési cikkek nagy választékban.
Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Javítások gyorsan és lelkiismeretesen készíttetnek el

GÉPÜZEMŰ

asztalos vállalat

Csikszereda Vörösmarty-
utca 21. szám.

Készít asztalos munkákat minden kivételben. Elvállalja faanyag kidolgozását asztalos mester urunk szakszerű gépei által mérsékelt munkadíj ellenében

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadólívat

POHARAS

Legjobb sör

SÖR

a „Pilseni Ösforrás“

Csikvármegye területén
egyedüli elárúsító hely Csikszeredában:

özv. Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható

Nuridsány Márton

női és férfi divatüzlete új helyiségében
Csikszeredán (a ligivel szemben)

A legnagyobb választékban kaphatók az összes női és férfi divatárak a legolcsóbb árban.

Elismert, szolid bevásárlási hely.

Kéretik a címre ügyelni!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szíves tudomására hozom a n. ö. hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában lévő dobánytösdé mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégítő

Női kalap divattermet és modellek szerint fűzőkészítő műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden a szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemű kalapoknak izézes díszítést és atalakítását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Merték szerint készítek megfelelő módon: fűzőt, haskötőt, hátegyenesítőt és mell-tartókat; minden a szakmába vágó cikkeket javítást és takarítását pontosan és jutányos árban eszközölöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztosítva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelettel

Ligeti Samuné női kalap divatterme
CSIKSZEREDÁBAN.

Filó Károly nagy temetkezési intézete, Csikszeredán, saját ház.

Nagy választék mindenféle temetkezési cikkekben, t. m.: érc- és fakoporsók a legújabb szerűbből a legizésesebb kiállításban, szemfüdelek, könyök- és fejpárnák, narisnyák, gyászfiatolok, gyertyák és szalagok, gyászjelentések stb. stb.

Loszoruk és koszoru szalagok óriási választékban. Üvegfedelű érckoporsók kizárólagos raktára. Díszes gyászkocsik.

Temetkezéseket elvállal pontos kiszolgálás és szolid árszámítás mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a t. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a díszítőnőm Párisban volt tanulmány uton, a honnan február hó elsején jött vissza.

Szezszerű ujdonságok

március hó elejétől már raktáron vannak.

A t. hölgyközönség szíves!partfogását kérve, maradok tisztelettel:

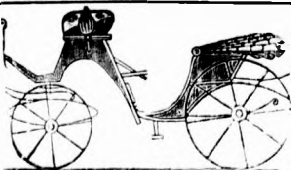
MÁTHÉ JÓZSEF női divatkalap- és rövidáru-üzlete,
CSIKSZEREDA, Kossuth Lajos-utca (Grünwald A kert-tele ház)

CSEH ISTVÁN

mészáros és hentes CSIKSZEREDA.

Naponta frissen vágott marha, borjú és sertés hus, saját készítményű felvágottak, sonka, kolbász és tormás virstli. Szalonna és zsír nagyban és kicsinyben.

Pontos kiszolgálás.

SZABÓ FERENC

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szíjgyártó üzlete

Csikszereda, Mikó-utca 16 sz.
(Saját ház.)

Kocsigyártó, nyerges, fonyezési munkák, ugyszintén kárpitos, butorbehuzás és díszítési munkák, matracok és paplanok: kész kocsik, szekerek, szánok és mindenféle töltött és teltetlen burorok, a lehető legjutányosabb árakért; esetleg rozslétfizetés mellett is kaphatók. Saját lézitményű ágyfotelek, ruganyos matracok, elegáns falakká, valamint kocsi ülések stb. állandó raktáron. Egyedüli bizományi raktár a Lukrécia hámfestő- és inprognáló zsrádecok fekete és naturszínben.

Legjutányosabb bevásárlási forrás

ugymint: hájtápoló, manükör-készletekben, zsebkésekben, pénz-érszényekben és mindennemű különlegességekben, valódi YES porcellán por, D'anna sósborszesz és Nestlé-téle gyermek táplizót, fűlerakata

FEKETE VILMOS Elso Csikmegyei illatszere- és piperekereskedésben
— Csikszeredán. —

Kellemes üdítő ital

a Hosszuaszói Erzsébet SAVANYUVIZ

1 literes palackban 10 fillér. Megrendelhető:

A Hosszuasszói forrás
kezelőségénél Csikszeredán.